

Gymnázium Přírodní škola, o.p.s.
Profilová práce — třída Omíkon
Nižší stupeň studia
2022/2023

Zuzana Bruthansová

Vlastivědná hra po Praze 1, 2 a 4

Vedoucí práce: Mgr. Hana Nábělková

Datum odevzdání: 18. 11. 2022

Úvod

Na úvod bych ráda poděkovala vedoucí mé profilové práce Mgr. Haně Nábělkové, že se mě a mé práce ujala a konzultovala se mnou mou práci vždy, když jsem to potřebovala. Dále bych také chtěla poděkovat Zuzaně Micháلكové za čas, který se mi věnovala při plánování zapojení Domu dětí do vlastivědné hry.

V mojí profilové práci jsem se zaměřila na vyhledávání zajímavých míst spojených s historií Prahy 4, kde bydlím, ale i Prahy 1 a 2.

Cílem profilové práce bylo vytvořit vlastivědnou hru pro žáky prvního stupně základní školy. Impuls k jejímu vytvoření jsem získala od paní Zuzany Micháلكové, vedoucí oddělení Centra předškolních dětí (Hobby centrum, Praha 4). Před lety totiž právě zde (v Hobby centru) probíhala celodenní soutěž Klíč k Praze 4. Po domluvě s paní Micháلكovou jsem se rozhodla připravit hru, která bude založená na podobných pravidlech jako hra Klíč k Praze 4. Jednalo se o hru pro celou rodinu, pro děti i jejich rodiče. Hra spočívala v tom, že se skupiny (většinou rodiny) snažily v jeden konkrétní den projít trasu 8-13 km vedenou většinou po Praze 4 po nějakých zajímavých místech. Na trase bylo několik zastavení, na kterých bylo nutné splnit určitý úkol. Většinou se jednalo o pozorování, které se muselo provést jen na tomto konkrétním místě. Zároveň kromě přesnosti odpovědí při hře záleželo i na celkovém čase, během kterého soutěžní skupina trasu prošla. Nakonec bylo vyhlášení výsledků a nějaká odměna. Pamatuji si, že mě a celou mou rodinu hra moc bavila. Dnes se ale hra už nepořádá, a proto jsem se také rozhodla v této tradici pokračovat a vytvořit hru vlastní.

Hra, kterou jsem v rámci své profilové práce vytvořila já, se od hry Klíče k Praze 4 liší, tím, že na rozdíl od hry původní s jasně daným termínem, si tuto hru můžete zahrát kdykoliv. Mým cílem tedy bylo najít taková zastavení, která jsou pevnou součástí daných míst a jsou stálá.

Hlavním cílem profilové práce bylo vytvořit hru, která bude zpracovaná v brožuře. Tu si budou účastníci moct vyzvednout buď přímo v Hobby centru ve vytištěné podobě, nebo bude možné stáhnout si ji z webových stránek Hobby centra.

Metody

a) Výběr literatury a studium

Svou práci jsem začala tím, že jsem hledala vhodnou literaturu. Pracovala jsem s knihami věnujícími se pražské historii a hledala v nich zajímavá místa převážně ve zvolené lokalitě, tedy Praze 4. Knihy jsem si půjčovala z knihovny Hobby centra, a další jsem měla půjčené z Městské knihovny v Praze. Další informace jsem dohledávala na internetu na různých webových stránkách.

b) Výběr míst, volba stanovišť + dalších zajímavostí na trase

Na základě přečtených knih a webových stránek, jsem si vytipovala několik zajímavých míst. Ale o tom, zda na těchto místech budou zastavení s úkolem, rozhodoval spíše jejich příběh, případně spojitost s českou historií a také to, zda leží někde poblíž zamýšlené trasy.

Tato vybraná místa jsem navštívila a na místě jsem hledala pamětní desky nebo nápisy, které by mohly sloužit jako odpovědi na otázky ze hry. Místa jsem ještě nakonec vyfotila.

Kromě samotných 9 zastavení jsem zjišťovala i historii dalších zajímavých míst, které trasa po cestě míjí. Na Praze 4 jsem se nejvíce inspirovala knihou Slavné stavby Prahy 4 a webovou stránkou www.vyšehradскеj.cz.

- c) Tvorba brožury
- A) obsahová stránka

Doma jsem pak na základě sebraných informací z různých pramenů s pomocí vlastních znalostí, knih o historii a různých webových stránek sepisovala brožuru. Aby se brožura dala prakticky použít, rozhodla jsem se k následující struktuře.

Úvodní strana

Obsah

Instrukce ke hře

Jednotlivá zastavení

- Historický text o místě+fotky nebo obrázky
- Úkol
- Historická zastavení po cestě

Závěr brožury + tajenka

Mapy

Místa jsem opakovaně navštěvovala, abych mohla vymýšlet úkoly na stanovištích, fotit, zjišťovat trasu a nové informace. Brožuru a její podobu jsem se snažila průběžně konzultovat s vedoucí práce.

Do brožury jsem také vymýšlela úkoly. Byly to otázky, k jejichž vyřešení místo musíte nejdřív navštívit a to, co vidíte na popsaném místě, napíšete do kolonky vyznačené k

tomuto úkolu. Většina úkolů se ptá na různé pamětní desky a sochy. Po zadání všech úkolů do tajenky hráči zjistí, kde se přesně skrývá překvapení.

Na místech jsem vždy našla sochy nebo nápisy, abych z něj mohla vypsát slova do tajenky. Pak jsem zkoušela různé kombinace slov, tak aby mi tajenka vyšla na recepci SVČ Jedničky. Tu jsem následně zhotovila ve Wordu.

Poklad bude uschovaný na vrátnici Domu dětí v Truhlářské ulici, kde dostanou drobnou odměnu (konkrétně co budu ještě dohadovat se Zuzanou Michálkovou).

Před ukončením práce na úkolech jsem si celou trasu ještě jednou prošla, abych zkontrolovala, zda jsou všechna místa opravdu průchozí z hlediska bezpečnosti (např. musela jsem upravit trasu tak, aby hráči mohli chodit po přechodech pro chodce). Také jsem pomocí mobilní aplikace změřila délku trasy, a za jak dlouhou dobu tuto trasu ujede rodina s dítětem v mladším školním věku.

B) grafická stránka

Protože k mé cílové skupině patří převážně děti z 1. stupně ZŠ, rozhodla jsem se, že text doplním vlastními ilustracemi. K brožůře jsem tedy průběžně kreslila obrázky, buďto míst a nebo důležitých jmenovaných postav z textu. Jako techniku jsem si zvolila kresbu modrým inkoustem. Pracovala jsem také v programu malování 3D, kde jsem do map zaznačila trasu.

Brožuru jsem se rozhodla zpracovat v programu Word. Na základě domluvy s vedením Hobby centra ji umístím na stránky Hobby centra <https://www.hobbycentrum4.cz/>.

d) Domluva realizace hry na letním příměstském táboře + další organizační činnosti potřebné k zajištění hry

Během telefonických rozhovorů s vedoucí Centra předškolní výchovy Hobby centra Prahy 4 paní Zuzanou Michálkovou jsme doladily praktickou realizaci hry (začátek hry, konec hry, uschování drobných odměn na recepci a také její využití na příměstském táboře Domu dětí v létě 2023).

Závěr

V rámci profilové práce jsem se zavázala k vytvoření vlastivědné hry po vybraných místech Prahy 1, 2 a 4. Hra měla být určena převážně dětem 1. stupně ZŠ.

Hru jsem vytvořila, ale v průběhu tvorby jsem se zaměřila spíše na historii 20. století, protože mi přišla nejzajímavější a lépe dohledatelná. I proto bych hru doporučovala spíše žákům od 4. třídy ZŠ a starším, kteří alespoň trochu znají historii minulého století.

Brožura bude po domluvě s paní Michálkovou volně k dispozici na internetu (webové stránky Domu dětí) i ve vytištěné formě na recepci Domu dětí. Také obsahuje vlastní ilustrace a fotografie, 9 zastavení na zajímavých místech a několik dalších míst, která trasa po cestě míjí. Minimální rozsah brožury měl být 15 stránek. Trasa měla být dlouhá asi 8-9 km a vést měla od Hobby centra Bartákova 1200/4 do SVČ Jednička Truhlářská 1113/8, kde účastníci hry dostanou malou odměnu. V konečné podobě brožura má 27 stránek a trasa je dlouhá 9,3 km.

V brožuře je mimo jiné mapa trasy, i s vyznačenými zastávkami a dalšími zajímavými místy, které trasa míjí. Taky jsem v brožuře nechala volná místa, kde si mladší děti mohou dodatečně dokreslit některé dobrovolné úkoly. Trasu také není nutné procházet jen pěšky, ale je možné se mezi jednotlivými zastávkami přesouvat pomocí MHD.

Kromě toho že, jsem se snažila předat informace o historii Prahy účastníkům hry, tím, jak jsem hledala různé informace k trase, jsem se i já dozvěděla mnoho nových zajímavých poznatků hlavně k historii dvacátého století. Nejvíce mne oslovil příběh operace Anthropoid a moc se mi líbilo i muzeum, které je v kostele Cyrila a Metoděje.

Použitá literatura a zdroje:

Matějka J. a Outrata J. J. / 2008: Slavné stavby Prahy 4

Jakl T. / 2014: Barikády pražského povstání

Kovařík V. / 1980: Literární toulky Prahou

<https://www.fronta.cz/dotaz/masakr-v-usobske-ulici-6-kvetna-1945>

<https://temata.rozhlas.cz/masakr-v-usobske-ulici-8044801>

<https://vysehradskej.cz/taborska-brana-na-vysehrade/>

<https://www.praha-vysehrad.cz/cs/stranky/budovy-a-mista/rotunda-sv-martina>

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Rotunda_svat%C3%A9ho_Martina_\(Vy%C5%A1ehrad\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Rotunda_svat%C3%A9ho_Martina_(Vy%C5%A1ehrad))

<https://www.youtube.com/watch?v=7NOVEn6iuxA>

<https://encyklopedie.praha2.cz/stavba/681-rotunda-sv-martina>

<https://vysehradskej.cz/rotunda-sv-martina/>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Jedli%C4%8Dk%C5%AFv_%C3%BAstav

http://www.jus.cz/parse_url.php?url=/historie-JUS-jako-celku

https://cs.wikipedia.org/wiki/Leopoldova_br%C3%A1na

<https://encyklopedie.praha2.cz/stavba/1506-leopoldova-brana-v-pevnosti>

<https://vysehradskej.cz/leopoldova-brana/>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Pomn%C3%ADk_mistra_Jana_Husa

<https://www.kudyznudy.cz/aktivity/pomnik-jana-husa-na-staromestskem-namesti>

<https://www.prague.eu/cs/objekt/mista/102/prasna-brana>

<https://www.kudyznudy.cz/aktivity/prasna-brana-priblizi-zivot-ve-stredoveke-prazeh>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Pra%C5%A1n%C3%A1_br%C3%A1na

<https://prazdnedomy.cz/domy/objekty/detail/4593-byvala-tolerancni-modlitebna>

<https://www.prazsketramvaje.cz/view.php?cisloclanku=2006041321>

<https://vysehradskej.cz/emaury/>

<https://vysehradskej.cz/vzpominky-na-bombardovani-prahy/>

<https://vysehradskej.cz/vysehradsky-poustevnik/>

<https://vysehradskej.cz/palac-kultury/>

<https://www.fronta.cz/kalendar/ceske-demonstrace-proti-okupaci>

<https://www.fronta.cz/kalendar/uzavreni-ceskych-vysokych-skol>

<https://www.pametnaroda.cz/cs/magazin/specially/sametova-revoluce>